

Επικοινωνία στην ποιμαντική: προϋπόθεση καρποφόρας Διακονίας (Πρωτοπρεσβύτερος Χρήστος Αιγίδης)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=158530>]

Σχολιασμός των ευρημάτων

Ο χώρος της Εκκλησίας και ιδιαίτερα ο τρόπος με τον οποίο ασκείται η Ποιμαντική Διακονία ως έκφραση της μέριμνας των Κληρικών προς τους Πιστούς είναι άμεσα συνυφασμένος και επηρεασμένος με την επικοινωνία. Είναι νομίζω πασιφανές πως χωρίς την τέχνη της επικοινωνίας η Διακονία της Εκκλησίας και των Λειτουργών της έχουν περιορισμένη και ελλιπή αξία και αποτελεσματικότητα. Η έρευνά μας κατέδειξε πως είναι πολύ σημαντικό για έναν Κληρικό να επικοινωνεί σωστά και ουσιαστικά με το ποίμνιό του. Είναι ίσως προϋπόθεση υγιούς και καρποφόρας Διακονίας η επικοινωνία. Θα λέγαμε πως είναι έννοιες ανάλογες, δηλαδή όσο πιο υγιής είναι η επικοινωνία, τόσο πιο ουσιαστική είναι η άσκηση της Ποιμαντικής Διακονίας και το αντίστροφο. Άλλωστε όλοι οι ερωτηθέντες Κληρικοί

συμφωνούν πως η επικοινωνία είναι θεμελιώδης σχέση και έννοια στην Ποιμαντική τους και πως είναι ένα χρήσιμο εργαλείο για την αποτελεσματικότερη εργασία τους.

Φωτο: Σπύρος Δρόσος

Η καθημερινότητα των Κληρικών είναι μια συνεχής και αδιάκοπη επικοινωνία. Ο Ιερέας κάθε στιγμή που επιτελεί το έργο του επικοινωνεί. Κυρίως αυτό συμβαίνει μέσω της Προσευχής. Σε κάθε Ακολουθία, σε κάθε Μυστήριο και σε κάθε Αγιαστική πράξη ο Ιερέας επικοινωνεί μέσω της Προσευχής. Η Εκκλησία μας αγκαλιάζει και ευλογεί κάθε ανθρώπινη δραστηριότητα στη ζωή των ανθρώπων, από τη γέννησή τους έως και τον θάνατο. Σε όλες αυτές τις στιγμές ο Ιερέας επικοινωνεί με τους ανθρώπους και μεταφέρει την ευλογία της Εκκλησίας. Έτσι ο Ιερέας είναι παρών στη χαρά, στη λύπη, στην ασθένεια, στη δυσκολία. Είναι λοιπόν πολύ σημαντικό να αξιοποιεί ο Κληρικός όλες αυτές τις ευκαιρίες επικοινωνίας και να βρίσκεται παρών, ουσιαστικά και όχι τυπικά, στις ζωές των ανθρώπων συνοδοιπόρος, πατέρας, φίλος και αδελφός.

Είναι γεγονός πως τα τελευταία χρόνια γίνεται μια πιο συντονισμένη προσπάθεια από μεριά της Διοικούσης Εκκλησίας για την επιμόρφωση των Λειτουργών – Ιερέων. Αυτό επιτυγχάνεται με τη διοργάνωση Σεμιναρίων και Διαλέξεων με θεματολογία σχετική με την ψυχολογία και την επικοινωνία. Κυρίως στα θέματα που σχετίζονται με το Μυστήριο της Εξομολογήσεως δίδεται μεγάλη έμφαση μιας

και η σχέση που δημιουργείται με τους εξομολογούμενους είναι καθοριστική και πολύ προσωπική. Για το θέμα αυτό ίσως θα ήταν αναγκαίο να υπάρχει μια πιο ολοκληρωμένη μέριμνα στις Θεολογικές Σχολές και Ακαδημίες, έτσι ώστε οι υποψήφιοι Ιερείς να εκπαιδεύονται πριν εισέλθουν στην Ιεροσύνη, για την σπουδαιότητα της επικοινωνίας.

Η σημαντικότερη ίσως έλλειψη γύρω από τα θέματα της επιμόρφωσης έχει να κάνει με το θέμα της πρακτικής εξάσκησης σε πραγματικά δεδομένα και τη διαδικασία της ανατροφοδότησης. Όπως αναφέρθηκε στη θεωρία ένα στάδιο της διαδικασίας της επικοινωνίας είναι αυτό της ανατροφοδότησης και του ελέγχου. Το θέμα αυτό τις πιο πολλές φορές δεν τυγχάνει ιδιαίτερης προσοχής με αποτέλεσμα να μην αναπτύσσεται μια υγιής επικοινωνία και έτσι η αποστολή του Ιερέα να βρίσκεται σε επικίνδυνο σημείο.

Η Ποιμαντική Διακονία ενός Κληρικού επηρεάζεται κυρίως από την προσωπική του Πνευματική κατάσταση. Ο Ιερέας πρέπει να προσέχει πολύ τον εαυτό του και να προσπαθεί καθημερινά να τροφοδοτείται με πνευματική τροφή, με το διάβασμα πνευματικών βιβλίων και με την προσευχή. Δεν μπορεί να αποδώσει και να σταθεί απέναντι στις προκλήσεις της εποχής μας εάν δεν είναι κατοχυρωμένος πρώτα ο ίδιος στα θέματα αυτά. Η προσωπική του καλλιέργεια θα είναι εφόδιο στην αποτελεσματικότερη Ποιμαντική του Διακονία. Για το λόγο αυτό θεωρείται πως η αυτογνωσία, η αληθινή ταπείνωση και η Εκκλησιαστική παιδεία είναι τα πιο σημαντικά χαρίσματα και προσόντα για την επικοινωνία που έχει ένας Κληρικός. Ένα ακόμα στοιχείο που πρέπει να συντροφεύει τη Διακονία είναι αυτό της ουσιαστικής σχέσης που πρέπει να έχει ο Κληρικός. Να αισθανθεί την αποστολή του ως κάτι μοναδικό και ανεπανάληπτο, να αφήσει πίσω του όλα τα βαρίδια και τις δυσκολίες που τυχόν να αντιμετωπίζει και με διάθεση αγάπης και αυτοθυσίας να επικοινωνεί με τους ανθρώπους. Να δημιουργεί κλίμα και πνεύμα εμπιστοσύνης και αγάπης και να θεωρείται δεδομένη εκ των προτέρων η δική του διάθεση αγάπης και κατανόησης.

Είναι αλήθεια πως η πιο σημαντική και ουσιαστική επικοινωνία συντελείται μέσα στο Μυστήριο της Εξομολογήσεως. Η σχέση του Πνευματικού με τον εξομολογούμενο είναι πολύ προσωπική και πρέπει να υπάρχει κλίμα εμπιστοσύνης. Είναι πολύ σπουδαίο το γεγονός πως κάποιος προσεγγίζει τον Ιερέα με σκοπό να του ανοίξει την καρδιά του και να του εκμυστηρευθεί τα κρύφια της ψυχής του. Η σχέση αυτή απαιτεί πολύ προσεκτικές κινήσεις, διακριτικότητα και αληθινό ενδιαφέρον. Με τίποτα και για κανένα λόγο δεν πρέπει να αισθανθεί ο Πιστός κρινόμενος ή δικαζόμενος. Ούτε πως τον απορρίπτει ο Πνευματικός ακόμα και εάν έχει διαπράξει την μεγαλύτερη αμαρτία. Το πλαίσιο της στάσης του Ιερέως είναι

αποδοχή, κατανόηση και αγάπη. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που από λάθος αντιμετώπιση του Ιερέα απομακρύνθηκαν οι άνθρωποι από την Εκκλησία. Αν ο Κληρικός γνωρίζει να επικοινωνεί θα αξιοποιήσει τη σχέση αυτή και θα έχει πετύχει στην αποστολή του που δεν είναι άλλη από το να ξεκουράσει τον άνθρωπο από τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει.

(συνεχίζεται)